NHẬN ĐỊNH VỀ VĂN HỌC

I. Văn xuôi

1. Cuộc sống còn tuyệt vời biết bao trong thực tế và trên trang sách. Nhưng cuộc sống cũng bi thảm biết bao. Cái đẹp còn trộn lẫn niềm sầu buồn. Cái nên thơ còn lóng lánh giọt nước mắt ở đời.***(Trích trong Nhất ký của Nguyễn Văn Thạc)***

2. Tôi hãy còn một trái tim, một dòng máu nóng để yêu thương, cảm thông và chia sẻ. ***(Dostoevski)***

3. Điều duy nhất có giá trị trong cuộc đời chính là những dấu ấn của tình yêu mà chúng ta đã để lại phía sau khi ra đi. ***(Albert Schweitzer)***

4. Chi tiết làm nên bụi vàng của tác phẩm. ***(Pauxtopxki)***

5. Con hãy lắng nghe nỗi buồn của cành cây héo khô, của chim muông què quặt, của hành tinh lạnh ngắt. Nhưng trước hết con hãy lắng nghe nỗi buồn của con người. ***(Nadimetlicmet)***

6. Tác phẩm nghệ thuật sẽ chết nếu nó miêu tả cuộc sống chỉ để miêu tả, nếu nó không phải là tiếng thét khổ đau hay lời ca tụng hân hoan, nếu nó không đặt ra những câu hỏi hoặc trả lời những câu hỏi đó. ***(Bêlinxki)***

7. Văn học là nhân học ***(M. Gorki)***

8. Nhà văn là người cho máu ***(Nữ văn sĩ Pháp Elsa Trisolet)***

9. Một nghệ sĩ chân chính phải là một nhà nhân đạo từ trong cốt tủy***(Sê – Khốp)***

10. Không có gì nghệ thuật hơn bản thân lòng yêu quý con người***(Van Gốc)***

11. Văn chương bất hủ cổ kim đều viết bằng huyết lệ ***(Lâm Ngũ Đường)***

12. Con người đến với cuộc sống từ nhiều nẻo đường, trên muôn vàn cung bậc phong phú nhưng tiêu điểm mà con người hướng đến vẫn là con người. ***(Đặng Thai Mai)***

13. Tư tưởng nhân đạo xuyên suốt văn học từ xưa đến nay. Khái niệm nhân đạo có những tiền thân của nó, trong lời nói thông thường đó là "tình thương, lòng thương người" ***(Lê Trí Viễn)***

14. Thanh nam châm thu hút mọi thế hệ vẫn là cái cao thượng, cái đẹp và cái nhân đạo của lòng người ***(Xê – Lê – Khốp)***

15. Cốt lõi của lòng nhân đạo là lòng yêu thương. Bản chất của nó là chữ tâm đối với con người ***(Hoài Chân)***

16. Nếu như cảm hứng nhân bản nghiêng về đồng cảm với những khát vọng rất người của con người, cảm hứng nhân văn thiên về ngợi ca vẻ đeho của của con người thì cảm hứng nhân đạo là cảm hứng bao trùm. ***(Hoài Thanh)***

17. Nghệ thuật là sự vươn tới, sự níu giữ mãi mãi. Cái cốt lõi của nghệ thuật là tính nhân đạo. ***(Nguyên Ngọc)***

18. Xét đến cùng, ý nghĩa thực sự của văn học là nhân đạo hóa con người ***(Đề thi HSG văn toàn quốc bảng B năm 1996)***

19. Một tác phẩm thật giá trị phải vượt lên trên tất cả bờ cõi và giới hạn, phải là một tác phẩm chung cho tất cả loài người. Nó phải chứa đựng nột cái gì lớn lao, mạnh mẽ, vừa đau đớn lại vừa phấn khởi, nó ca tụng lòng thương, tình bác ái, sự công bằng…Nó làm cho người gần người hơn. ***(Đời Thừa – Nam Cao)***

20. Niềm vui của nhà văn chân chính là niềm vui của người dẫn đường đến xứ sở cái đẹp. ***(Pautopxki)***

21. Nói nghệ thuật tức là nói đến sự cao cả của tâm hồn. Đẹp tức là một cái gì cao cả. Đã nói đẹp là nói cao cả. Có khi nhà văn miêu tả một cái nhìn rất xấu, một tội ác, một tên giết người nhưng cách nhìn, cách miêu tả phải cao cả. ***(Nguyễn Đình Thi)***

22. Văn chương có loại đáng thờ và không đáng thờ. Loại không đáng thờ là loại chuyên chú ở văn chương. Loại đáng thờ là loại chuyên chú ở con người. ***(Nguyễn Văn Siêu)***

23. Cuộc bể dâu mà con người nhìn thấy trong văn thơ dân tộc là máu trong trái tim của người nghệ sĩ ***(Tố Hữu)***

24. Nhà văn phải là người đi tìm gắng đi tìm những hạt ngọc ẩn giấu trong bề sâu tâm hồn của con người. ***(Nguyễn Minh Châu)***

25. Nhà văn tồn tại ở trên đời trước hết để làm công việc giống như kẻ nâng giấc cho những con người bị cùng đường, tuyệt lộ, bị cái ác hoặc số phận đen đủi

dồn đến chân tường. Những con người cả tâm hồn và thể xác bị hắt hủi và đọa đày đến ê chề, hoàn toàn mất hết lòng tin vào con người và cuộc đời. Nhà văn tồn tại ở trên đời để bênh vực cho những con người không có ai để bênh vực.***(Nguyễn Minh Châu)***

26. Giá trị của một tác phẩm nghệ thuật trước hết là ở giá trị tư tưởng của nó. Nhưng là tư tưởng đã được run lên ở các cung bậc và tình cảm và tình cảm chứ không phải là tư tưởng nằm thẳng đơ trên trang giấy. Có thể nói, tình cảm của người viết là khâu đầu tiên và là khâu sau cùng trong quá trình xây dựng một tác phẩm như thế nào. ***(Nguyễn Khải)***

27. Cảm động lòng người trước hết không gì bằng tình cảm và tình cảm là cái gốc của văn chương. ***(Bạch Cư Dị)***

28. Những cuộc chiến qua đi, những trang lịch sử của từng dân tộc được sang trang, các chiến tuyến có thể được dựng lên hay san bằng. Nhưng những tác phẩm đi xuyên qua mọi thời đại, mọi nền văn hóa hoặc ngôn ngữ cuối cùng vẫn nằm ở tính nhân bản của nó. Có thể màu sắc, quốc kì, ngôn ngữ hay màu da chúng ta khác nhau. Nhưng máu chúng ta đều có màu đỏ, nhịp tim đều giống nhau. Văn học cuối cùng là viết về trái tim con người. ***(Maxin Malien)***

29. Xét đến cùng, ý nghĩa thực sự của văn học là nhân đạo hóa con người ***(M. Gorki)***

30. Tôi muốn tác phẩm của tôi giúp mọi người trở nên tốt, có tâm hồn thuần khiết, tôi muốn chúng góp phần gợi dậy tình yêu con người, đồng loại và ý muốn đấu tranh mãnh liệt cho những lí tưởng của chủ nghĩa nhân đạo và sự tiến bộ của loài người. ***(Sô – Lô – Khốp)***

31. Nói tới giá trị nhân đạo là nói tới thái độ của người nghệ sĩ dành cho con người mà hạt nhân căn bản là lòng yêu thương con con người. ***(Từ điển văn học)***

32. Một tác phẩm nghệ thuật là kết quả của tình yêu. ***(L. Tônxtôi)***

33. Nếu truyện Kiều là một dòng sông thì thơ chữ Hán là những con suối nhỏ, tất cả đều đổ vào đại dương mênh mông là chủ nghĩa nhân đạo của nhà thơ ***(Nguyễn Đăng Mạnh)***

34. Nhà văn phải là nhà thư ký trung thành của thời đại. ***(Banlzac)***

35. Văn học, đó là tư tưởng đi tìm cái đẹp trong ánh sáng ***(Charles DuBos)***

36. Nhà văn phải biết khơi lên ở con người niềm trắc ẩn, ý thức phản kháng cái ác; cái khát vọng khôi phục và bảo vệ những cái tốt đẹp***(Ai – ma – tôp)***

37. Đối với tôi văn chương không phải là cách đem đến cho người đọc sự thoát ly hay sự quên; trái lại văn chương là một thứ khí giới thanh cao và đắc lực mà chúng ta có, để vừa tố cáo và thay đổi một cái thế giới giả dối, tàn ác, vừa làm cho lòng người đọc thêm trong sạch và phong phú thêm. ***(Thạch Lam)***

38. Văn học giúp con người hiểu được bản thân mình, nâng cao niềm tin vào bản thân mình và làm nảy nở ở con người khát vọng hướng tới chân lý. ***(M. Gorki)***

39. Nghệ thuật không phải là ánh trăng lừa dối, nghệ thuật không nên là ánh trăng lừa dối. Nghệ thuật chỉ có thể là tiếng đau khổ kia thoát ra từ những kiếp lầm than. ***(Nam Cao)***

40. Một nhà văn thiên tài là người muốn cảm nhận mọi vẻ đẹp man mác của vũ trụ. ***(Thạch Lam)***

41. Sống đã rồi hãy viết, hãy hòa mình vào cuộc sống vĩ đại của nhân dân. ***(Nam Cao)***

42. Ở đâu có lao động thì ở đó có sáng tạo ra ngôn ngữ. Nhà văn không chỉ học tập ngôn ngữ của nhân dân mà còn là người phát triển ra ngôn ngữ sáng tạo, không nên ăn bám vào người khác. Giàu ngôn ngữ thì văn sẽ hay… Cũng cùng một vốn ngôn ngữ ấy nhưng sử dụng có sáng tạo thì văn sẽ có bề thế và kích thước. Có vốn mà không biết sử dụng chỉ như nhà giàu giữ của. Dùng chữ như đánh cờ tướng, chữ nào để chỗ nào phải đúng vị trí của nó. Văn phải linh hoạt. Văn không linh hoạt gọi là văn cứng đơ thấp khớp…. ***(Nguyễn Tuân)***

43. Mỗi tác phẩm nghệ thuật phải là mỗi phát minh về hình thức và khám phá mới về nội dung. ***(Lêonit Lêonop)***

44. Cái quan trọng trong tài năng văn học và tôi nghĩ rằng cũng có thể trong bất kì tài năng nào, là cái mà tôi muốn gọi là tiếng nói của riêng mình. ***(Ivan Tuốc Ghê Nhiép)***

45. Nếu tác giả không có lối đi riêng thì người đó không bao giờ là nhà văn cả… Nếu anh không có giọng riêng, anh khó trở thành nhà văn thực thụ ***(Sê – Khôp)***

46. Văn học làm cho con người thêm phong phú, tạo khả năng cho con người lớn lên, hiểu được con người nhiều hơn.***(M.L.Kalinine)***

47. Đối với con người, sự thật đôi khi nghiệt ngã, nhưng chưa bao giờ cũng dũng cảm cũng cố trong lòng người đọc niềm tin ở tương lai. Tôi mong muốn những tác phẩm của tôi sẽ làm cho con người tốt hơn, tâm hồn trong sạch hơn, thức tỉnh tình yêu đối với con người và khát vọng tích cực đấu tranh cho lí tưởng nhân đạo và tiến bộ của loài người. ***(Sô – Lô – Khốp)***

48. Một tiểu thuyết thực sự hứng thú là tiểu thuyết không chỉ mua vui cho chúng ta, mà còn chủ yếu hơn là giúp đỡ chúng ta nhận thức cuộc sống, lí giải cuộc sống. ***(Giooc – giơ – Đuy – a – men)***

49. Văn học không quan tâm đến những câu trả lời do nhà văn đem lại, mà quan tâm đến những câu hỏi do nhà văn đặt ra, và những câu hỏi này luôn luôn rộng hơn bất kỳ một câu trả lời cặn kẽ nào.***(Ciaudio Magris – Nhà văn Ý)***

50. Một tác phẩm nghệ thuật là kết quả của tình yêu. Tình yêu con người, ước mơ cháy bornh vì một xã hội công bằng, bình đẳng, bác ái luôn luôn thôi thúc các nhà văn sống và viết, vắt cạn kiệt những dòng suy nghĩ, hiến dâng máu nóng của mình cho nhân loại. ***(Leptonxtoi)***

51. Thiên chức của nhà văn cũng như những chức vụ cao quý khác là phải nâng đỡ những cái tốt để trong đời có nhiều công bằng, thương yêu hơn. ***(Thạch Lam)***

52. Công việc của nhà văn là phát hiện ra cái đẹp ở chỗ không ai ngờ tới, tìm cái đẹp kín đáo và che lấp của sự vật, để cho người đọc bài học trông nhìn và thưởng thức. ***(Thạch Lam)***

53. Nghệ thuật bao giờ cũng là tiếng nói tình cảm của con người, là sự tự giãi bày và gửi gắm tâm tư. ***(Lê Ngọc Trà)***

54. Sự cẩu thả trong bất cứ nghề gì cũng là một sự bất lương rồi. Nhưng sự cẩu thả trong văn chương thì thật là đê tiện. ***(Nam Cao)***

55. Tôi khuyên bạn nên đọc truyện cổ tích… thơ ngụ ngôn, các tuyển tập ca dao… Hãy đi sâu vào vẻ đẹp quyến rũ của ngôn ngữ bình dân, hãy đi sâu vào những câu hài hòa cân đối trong các bài ca, trong truyện cổ tích… Bạn sẽ thấy ở đó sự phong phú lạ thường của các hình tượng, sự giản dị sức mạnh làm say đắm lòng

người, vẻ đẹp tuyệt vời của những định nghĩa… Hãy đi sâu vào những tác phẩm của nhân dân, nó trong lành như nguồn nước ngọt ngào, tươi mát, róc rách từ khe núi chảy ra. ***(M. Gorki)***

56. Tất cả mọi nghệ thuật đều phục vụ cho một nghệ thuật vĩ đại nhất là nghệ thuật sống trên Trái Đất. ***(Béc – tôn Brếch)***

57. Giống như ngọn lửa thần bốc lên từ những cành khô, tài năng bắt nguồn từ những tình cảm mạnh mẽ nhất của con người. ***(Raxun Gazatop)***

58. Không có câu chuyện cổ tích nào đẹp hơn câu chuyện do chính cuộc sống viết ra. ***(Anđecxen)***

59. Cuộc đời là nơi xuất bản, cũng là nơi đi tới của văn học. ***(Tố Hữu)***

60. Sự trưởng thành của một thể loại được đánh dấu bằng cổ nhiên, nhưng rõ hơn lại đánh dấu bằng những phong cách. ***(LLVH)***

61. Nghệ sĩ là người biết khai thác những ấn tượng riêng chủ quan của mình, tìm thấy những ấn tượng đó có giá trị khái quát và biết làm cho những ấn tượng đó có những hình thức riêng. ***(M. Gorki)***

62. Nghệ thuật là lĩnh vực của cái độc đáo vì vậy nó đòi hỏi người viết sự sáng tạo phong cách mới lạ, thu hút người đọc. ***(LLVH)***

63. Cái bóng của độc giả đang cuối xuống sau lưng nhà văn khi nhà văn ngồi dưới tờ giấy trắng. Nó có mặt ngay cả khi nhà văn không thừa nhận sự có mặt đó. Chính độc giả đã ghi lên tờ giấy trắng cái dấu hiệu vô hình không thể tẩy xóa được của mình. ***(LLVH)***

64. Phải đẩy tới chóp đỉnh cao của mâu thuẫn thì sự sống nhiều hình mới vẽ ra. ***(Heghen)***

65. Tác phẩm chân chính không kết thúc ở trang cuối cùng, không bao giờ hết khả năng kể chuyện khi câu chuyện về các nhân vật đã kết thúc. Tác phẩm nhập vào tâm hồn và ý thức của bạn đọc, tiếp tục sống và hành động như một lực lượng sống nội tâm, như sự dằn vặt và ánh sáng của lương tâm, không bao giờ tàn tạ như thi ca của sự thật. ***(Aimatop)***

66. Tình huống là một lát cắt của sự sống, là một sự kiện diễn ra có phần bất ngờ nhưng cái quan trọng là sẽ chi phối nhiều điều trong cuộc sống con người. ***(Nguyễn Minh Châu)***

67. Văn học phản ánh hiện thực nhưng không phải là chụp ảnh sao chép hiện thực một cách hời hợt nông cạn. Nhà văn không bê nguyên si các sự kiện, con người vào trong sách một cách thụ động, giản đơn. Tác phẩm nghệ thuật là kết quả của một quá trình nuôi dưỡng cảm hứng, thai nghén sáng tạo ra một thế giới hấp dẫn sinh động…thể hiện những vấn đề có ý nghĩa sâu sắc, bản chất của đời sống xã hội con người…Nhân vật trong tác phẩm của một thiên tài thật sự nhiều khi thật hơn cả con người ngoài đời bởi sức sống lâu bền, bởi ý nghĩa điển hình của nó. Qua nhân vật ta thấy cả một tầng lớp, một giai cấp, một thời đại, thậm chí có nhân vật vượt lên khỏi thời đại, có ý nghĩa nhân loại, vĩnh cửu sống mãi với thời gian. ***(LLVH)***

68. Cái đen là cuộc sống. ***(Secnưsepxki)***

69. Các ông muốn tiểu thuyết cứ là tiểu thuyết. Tôi và các nhà văn cùng chí hướng như tôi muốn tiểu thuyết là sự thực ở đời. ***(Vũ Trọng Phụng)***

70. Người sáng tác là nhà văn và người tạo nên số phận cho tác phẩm là độc giả. ***(M. Gorki)***

71. Văn chương phải là thế trận đuổi nghìn quân giặc. ***(Trần Thái Tông)***

72. Những gì tôi viết ra là những gì thương yêu nhất của tôi, những ước mong nhức nhối của tôi. ***(Nguyên Hồng)***

73. Nếu tác giả không có lối nói riêng của mình thì người đó không bao giờ là nhà văn cả. Nếu anh ta không có giọng riêng, anh ta khó trở thành nhà văn thực thụ. ***(Sê – Khốp)***

74. Nếu những nỗi đau khổ từ lâu bị kiềm chế, nay sôi sục dâng lên trong lòng thì tôi viết. ***(Nêkratxtop)***

75. Có những đêm không ngủ, mắt rực cháy và thổn thức, lòng tràn ngập nhớ nhung. Khi đó tôi viết. ***(Lecmôntop)***

76. Mỗi khi có gì chất chứa trong lòng, không nói ra, không chịu được thì lại cần thấy làm thơ. ***(Tố Hữu)***

77. Nghệ thuật đó là sự mô phỏng tự nhiên. ***(Ruskin)***

78. Đau đớn thay cho những kiếp sống muốn cất cánh bay cao nhưng lại bị cơm áo ghì sát đất. ***(Sống mòn – Nam Cao)***

79. Điều quan trọng hơn hết trong sự nghiệp của những nhà văn vĩ đại ấy lại là cuộc sống, trường đại học chân chính của thiên tài. Họ đã biết đời sống xã hội của thời đại, đã cảm thấy sâu sắc mọi nỗi đau đớn của con người trong thời đại, đã rung động tận đáy tâm hồn với những nỗi lo âu, bực bội, tủi hổ và những ước mong tha thiết nhất của loài người. Đó chính là cái hơi thở, cái sức sống của những tác phẩm vĩ đại. ***(Đặng Thai Mai)***

80. Văn học giúp con người hiểu được bản thân mình, nâng cao niềm tin vào bản thân mình và làm nảy nở ở con người khát vọng hướng tới chân lí. ***(M. Gorki)***

81. Sống đã rồi hãy viết, hãy hòa mình vào cuộc sống vĩ đại của nhân dân. ***(Quan niệm của Nam Cao sau Cách mạng tháng Tám)***

82. Nhà văn phải: "đứng trong lao khổ, mở hồn ra đón lấy mọi vang động của cuộc đời".

83. Tất cả trong con người! Tất cả vì con người! Con người! Tiếng ấy thật kì diệu! Tiếng ấy vang lên kiêu hãnh và hùng tráng xiết bao! ***(M. Gorki)***

84. Một tác phẩm trác việt là một tác phẩm làm bất hủ nỗi thống khổ của con người.

85. Nếu như Nguyễn Công Hoan đời là mảnh ghép của những nghịch cảnh, với Thạch Lam đời là miếng vải có lổ thủng, những vết ố, nhưng vẫn nguyên vẹn, thì với Nam Cao, cuộc đời là tấm áo cũ bị xé rách tả tơi từ cái làng Vũ Đại đến mỗi gia đình, mỗi số phận.

86. Ở đâu có lao động thì ở đó có sáng tạo ra ngôn ngữ. Nhà văn không chỉ học tập ngôn ngữ của nhân dân mà còn là người phát triển ra ngôn ngữ sáng tạo,không nên ăn bám vào người khác.Giàu ngôn ngữ thì văn sẽ hay...Cũng cùng 1 vốn ngôn ngữ ấy nhưng sử dụng có sáng tạo thì văn sẽ có bề thế và kích thước.Có vốn mà không biết sử dụng chỉ như nhà giàu giữ của.Dùng chữ như đánh cờ tướng,chữ nào để chỗ nào phải đúng vị trí của nó.Văn phải linh hoạt.Văn không linh hoạt gọi là văn cứng đơ thấp khớp ***(Nguyễn Tuân)***

87. Cái quan trọng trong tài năng văn học là tiếng nói của chính mình, là cái giọng riêng của chính mình mà không thể tìm thấy trong cổ họng của bất kỳ một người nào khác. ***(Tuốc – ghê – nhép)***

88. Nghệ thuật là lĩnh vực của cái độc đáo. Vì vậy nó đòi hỏi phải có phong cách, tức là phải có nét gì đó rất mới, rất riêng thể hiện trong tác phẩm của mình. ***(Nguyễn Tuân)***

89. Làm người thì không có cái tôi… nhưng làm thơ thì không thể không có cái tôi. ***(Viên Mai)***

90. Điều còn lại đối với mỗi nhà văn chính là giọng nói của riêng mình.

91. Không có tiếng nói riêng không mang lại những điều mới mẻ cho văn chương mà chỉ biết dẫm theo đường mòn thì tác phẩm nghệ thuật sẽ chết. ***(Lêonit Lêonop)***

92. Tình huống là lát cắt của thân cây mà qua đó ta thấy được trăm năm đời thảo mộc

93. Tình huống là sự kiện mà tại sự kiện đó tính cách của con người được bộc lộ.

94. Tình huống là một khoảnh khắc của dòng chảy đời sống mà qua khoảng khắc thấy được vĩnh viễn, qua giọt nước thấy được đại dương.

95. Tình huống là một sự kiện đặc biệt trong đời sống, là kết quả của mối quan hệ đời sống nên nó éo le và nghịch cảnh.

96. Nhà văn phải biết khơi lên ở con người niềm trắc ẩn, ý thức phản kháng cái ác, cái khát vọng khôi phục và bảo vệ những điều tốt đẹp. ***(Ai – ma – tốp)***

97. Giá trị của 1 tác phẩm nghệ thuật trước hết là ở giá trị tư tưởng của nó. Nhưng là tư tưởng đã được rung lên ở các bậc tình cảm, chứ không phải là cái tư tưởng nằm thẳng đơ trên trang giấy. Có thể nói, tình cảm của người viết là khâu đầu tiên cũng là khâu sau cùng trong quá trình xây dựng tác phẩm lớn ***(Nguyễn Khải).***

98. Mỗi con người đều mang trong mình nhiệm vụ của người nghệ sĩ.***(M. Gorki)***

99. Những kết luận khoa học như những thỏi vàng chỉ lưu hành trong một phạm vi nhỏ hẹp. Còn tri thức từ những tác phẩm văn chương như những đồng tiền nhỏ dễ dàng lưu thông len lõi đến với người ta.

100. Như một hạt giống vô hình, tư tưởng gieo vào tâm hồn nghệ sĩ và từ mảnh đời màu mở ấy nó triển khai thành một hình thức xác định, thành các hình tượng nghệ thuật đầy vẻ đẹp và sức sống.***(Bêlinxki)***

101. Đối tượng mà anh muốn nói đến dù là cái gì cũng chỉ có 1 từ để biểu hiện nó. ***(Môpat xăng - Pháp)***

102. Đối với con người,sự thực đôi khi nghiệt ngã ,nhưng bao giờ cũng dũng cảm cũng cố trong lòng người đọc niềm tin ở tương lai.Tôi mong muốn những tác tác phẩm của tôi sẽ làm cho con người tốt hơn,tâm hồn trong sạch hơn,thức tỉnh tình yêu đối với con người và khát vọng tích cực đấu tranh cho lí tưởng nhân đạo và tiến bộ của loài người ***(Sô – lô – khốp)***

103. Tôi không thể nào tưởng tượng nổi một nhà văn mà lại không mang nặng trong mình tình yêu cuộc sống và nhất là tình yêu thương con người. Tình yêu này của người nghệ sĩ vừa là một niềm hân hoan say mê, vừa là một nỗi đau đớn, khắc khoải, một mối quan hoài thường trực về số phận, hạnh phúc của những người chung quanh mình. Cầm giữ cái tình yêu ấy trong mình, nhà văn mới có khả năng cảm thông sâu sắc với những nỗi đau khổ, bất hạnh của người đời, giúp họ có thể vượt qua những khủng hoảng tinh thần và đứng vững được trước cuộc sống. ***(Nguyễn Minh Châu)***

104. Văn chương trước hết phải là văn chương, nghệ thuật trước hết phải là nghệ thuật. ***(Nguyễn Tuân)***

105. Văn học, nghệ thuật là công cụ để hiểu biết, để khám phá, để sáng tạo thực tại xã hội. ***(Phạm Văn Đồng)***

106. Nếu một tác giả không có lối đi riêng của mình thì người đó sẽ không bao giờ là nhà văn học được. ***(Tsêkhôp)***

II. THƠ

1. Anđecxen đã lượm lặt những hạt thơ trên luống đất của người dân cày, ấp ủ chúng nơi trái tim ông rồi gieo vào những túp liều, từ đó lớn lên và nở ra những đóa hoa thơ tuyệt đẹp, chúng an ủi trái tim những người cùng khổ. ***(Pauxtopxki)***

2. Nhà thơ như con ong biến trăm hoa thành mật ngọt

3. Một mật ngọt thành đời vạn chuyến ong bay. ***(Chế Lan Viên)***

4. Vạt áo của triệu nhà thơ không bọc hết vàng mà đời rơi vãi.

5. Hãy nhặt lấy chữ của đời mà góp nên trang***. (Chế Lan Viên)***

6. Cuộc sống là cánh đồng màu mở để cho thơ bén rễ sinh sôi.***(Puskin)***

7. Thơ ca mang đến cho con người những điều kỳ diệu.

8. Người giai nhân: bến đợi dưới cây già

9. Tình du khách: thuyền qua không buộc chặt. ***(Xuân Diệu)***

10. Thơ ca mang đến cho con người những điều kỳ diệu.

11. Thi ca là một tôn giáo không kì vọng

12. Thơ là âm nhạc của tâm hồn, nhất là những tâm hồn cao cả, đa cảm. ***(Voltaire)***

13. Thơ là viên kim cương lấp lánh dưới ánh mặt trời. ***(Sóng Hồng)***

14. Thơ là thần hứng. ***(Platon)***

15. Thơ là ngọn lửa thần. ***(Đecgiavin)***

16. Thơ ca là niềm vui cao cả nhất mà loài người đã tạo ra cho mình.***(C. Mac)***

17. Thơ trước hết là cuộc đời sau đó mới là nghệ thuật. ***(Bêlinxki)***

18. Thơ là cái nhụy của cuộc sống, nên nhà thơ phải đi hút cho được cái nhụy ấy và phấn đấu làm sao cho cuộc đời của mình cũng có nhụy. ***(Phạm Văn Đồng)***

19. Bài thơ anh, anh làm một nửa mà thôi

20. Còn một nửa để mùa thu làm lấy

21. Cái xào xạc hồn anh chính là xào xạc lá

22. Nó không là anh nhưng nó là mùa. ***(Chế Lan Viên)***

23. Đối với nhà thơ thì cách viết, bút pháp của anh ta là một nửa việc làm. Dù bài thơ thể hiện ý tứ độc đáo đến đâu, nó cũng nhất thiết phải đẹp. Không chỉ đơn giản là đẹp mà còn đẹp một cách riêng. Đối với nhà thơ, tìm cho ra bút pháp của mình – nghĩa là trở thành nhà thơ. ***(Raxun Gamzatop)***

24. Thơ chỉ bật ra trong tim khi cuộc sống đã thật tràn đầy. ***(Tố Hữu)***

25. Làm thơ là cân một phần nghìn milligram quặng chữ.***(Maiacopxki)***

26. Một câu thơ hay là một câu thơ có sức gợi. ***(Lưu Trọng Lư)***

27. Cái kết tinh của mỗi vần thơ và muối bể

28. Muối lắng ở ô nề, thơ đọng ở bể sâu. ***(Nghĩ về thơ – Chế Lan Viên)***

29. Hình thức cũng là vũ khí

30. Sắc đẹp câu thơ cũng phải đấu tranh cho chân lí. ***(Nghĩ về thơ – Chế Lan Viên)***

31. Đời thi sĩ là thơ, như đời một nông dân là lúa

32. Nhan sắc của viên ngọc ư! Có khi là nhiệm vụ nó đấy rồi***. (Sổ tay thơ – Chế Lan Viên)***

33. Câu thơ phải luôn bất ổn và xôn xao

34. Không thể nằm yên mà ngủ được nào. **(Chế Lan Viên)**

35. "Ta là ai?" Như ngọn gió siêu hình

36. Câu hỏi hư vô thổi nghìn nến tắt

37. "Ta vì ai?" Khẽ xoay chiều ngọn bất

38. Bàn tay người thắp lại triệu chồi xanh. **(Chế Lan Viên)**

39. Thi sĩ là con chim sơn ca ngồi trong bóng tối hát lên những tiếng êm dịu để làm vui cho sự cô độc của chính mình. **(B. Shelly)**

40. Để trong lòng là chí, ngụ ra ý là thơ. Người có sâu, cạn cho nên thơ mờ có tỏ, rộng hẹp khác nhau. Người làm thơ không ngoài lấy trung hậu làm gốc, ý nghĩa phải hàm súc, lời thơ phải giản dị.**(Nguyễn Cư Trinh)**

41. Thơ là một bức họa để cảm nhận thay vì để ngắm. **(Leonardo DeVinci)**

42. Thơ ca làm cho tất cả những gì tốt đẹp nhất trên đời trở thành bất tử. **(Shelly)**

43. Thơ là rượu của thế gian. **(Huy Trực)**

44. Trong tâm hồn của con người đều có cái van mà chỉ có thơ ca mới mở được. **(Nhêcoraxop)**

45. Trên đời có những thứ chỉ giải quyết được bằng thơ.**(Maiacopxki)**

46. Nhà thơ, ngay cả các nhà thơ vĩ đại nhất cũng phải đồng thời là những nhà tư tưởng. ***(Bêlinxki)***

47. Thơ là chuyện đồng điệu. ***(Tố Hữu)***

48. Thơ là tiếng gọi đàn. ***(Xuân Diệu)***

49. Thơ là sự thể hiện con người và thời đại một cách cao đẹp. ***(Sóng Hồng)***

50. Thơ sinh ra từ tình yêu và lòng căm thù, từ nụ cười trong sáng hay giọt nước mắt đắng cay. ***(Raxun Gamzatôp)***

51. Thơ ca là tiếng hát của trái tim, là nơi dừng chân của tinh thần, do đó không đơn giản mà cũng không thần bí, thiêng liêng… Thơ ca chân chính phải là nguồn thức ăn tinh thần nuôi tâm hồn phát triển, nó không được là thứ thuốc phiện tinh thần êm ái, nhỏ nhen mà độc hại… ***(LLVH)***

52. Tôi thu thập hình tượng như con ong hút mật vậy. Một con ong phải bay một đoạn đường bằng sáu lần xích đạo trong một năm ba tháng và đậu trên bảy triệu bông hoa để làm nên một gam mật.***(P. Povienko)***

53. Những câu thơ lấp lánh như những tấm huy chương.***(Pauxtopxki)***

54. Thơ là bà chúa của nghệ thuật. ***(Xuân Diệu)***

55. Thơ là tiếng nói của tri âm. ***(Tố Hữu)***

56. Giọng ca buồn là thích hợp nhất cho thơ. ***(Etga Pô)***

57. Thơ ca phải say mới thích. ***(Tố Hữu)***

58. Từ bao giờ cho đến bây giờ, từ Hômerơ đến kinh thi, đến ca dao Việt Nam, thơ vẫn là một sức đồng cảm mãnh liệt và quảng đại. Nó đã ra đời giữa những vui buồn của loài người và nó sẽ kết bạn với loài người cho đến ngày tận thế. ***(Hoài Thanh)***

59. Thơ chính là tâm hồn. ***(M. Gorki)***

60. Thơ là thơ đồng thời là họa, là nhạc, là chạm khắc theo một cách riêng. ***(Sóng Hồng)***

61. Thơ là tiếng lòng. ***(Diệp Tiếp)***

62. Thơ là thư kí chân thành của trái tim. ***(Duy bra lay)***

63. Thơ hay là thơ giản dị, xúc động và ám ảnh. Để đạt được một lúc ba điều ấy đối với các thi sĩ vẫn còn là điều bí mật. ***(Trần Đăng Khoa)***

64. Thơ là sự thể hiện con người và thời đại một cách cao đẹp. ***(Sóng Hồng)***

65. Bài thơ hay là bài thơ đọc lên không còn thấy câu thơ mà chỉ còn thấy tình người và tôi muốn thơ phải thật là gan ruột của mình.***(Tố Hữu)***

66. Hãy hát lên khi mỗi mảnh hồn anh là một sợi dây đàn ***(Platông)***

67. Thơ là hiện thực, thơ là cuộc đời, thơ còn là thơ nữa. ***(Xuân Diệu)***

68. Thơ cũng như nhạc có thể trở thành một sức mạnh phi thường khi nó chinh phục được trái tim của quần chúng nhân dân. ***(Sóng Hồng)***

69. Câu thơ hay là câu thơ có kahr năng đánh thức bao ấn tượng vốn ngủ quên trong kí ức của con người. ***(Chu Văn Sơn)***

70. Thơ ca bắt rễ từ lòng người, nở hoa từ từ ngữ.

71. Mỗi chữ phải là hạt ngọc buông xuống trang bản thảo. Hạt ngọc mới nhấy của mình tìm được do phong cách riêng của mình mà có. ***(Tô Hoài)***

72. Thơ là tiếng nói hồn nhiên nhất của tâm hồn con người trước cuộc đời. ***(Tố Hữu)***

73. Thơ là cây đàn muôn điệu của tâm hồn, của nhịp thở con tim. Xưa nay thơ vẫn là cuộc đời, là lương tri, là tiếng gọi con người hãy quay về bản chất thực của mình để vươn lên cái chân, thiện, mỹ, tới tầm cao của khát vọng sống, tới tầm cao của giá trị sống.

74. Thơ là tâm hồn, tình cảm. Nó diễn đạt rất thành công mọi cung bậc tình cảm đa dạng và phong phú của con người: niềm vui, nỗi buồn, sự cô đơn, tâm trạng chán chường, tuyệt vọng, nỗi trăn trở, băn khoăn, sự hồi hợp, phấp phỏng, một nỗi buồn vu vơ. Một nỗi niềm bâng khuâng khó tả, một sự run rẩy thoáng qua, một phút chốc ngẩn ngơ… Có những tâm trạng và cung bậc tình cảm của con người chỉ có thể diễn đạt bằng thơ. Chính vì thế thơ không chỉ nói hộ lòng mình, thơ còn là sự an ủi, vỗ về, động viên khích lệ người ta đứng dậy đi tới.

75. Thơ ca đồng thời song hành với con người chức năng thức tỉnh lương tri đang ngủ. ***(Eptusencô)***)

76. Cũng như nụ cười và nước mắt, thực chất của thơ là phản ánh một cái gì đó hoàn thiện từ bên trong. ***(R.Tagore)***

77. Thơ phát khởi trong lòng người ta***.(Lê Quý Đôn)***

78. Hãy xúc động hồn thơ cho ngọn bút có thần***.(Ngô Thì Nhậm)***

79. Sáng tác thơ là một việc do cá nhân thi sĩ làm, một thứ sản xuất đặc biệt và cá thể. Anh phải đi sâu vào tâm hồn cá biệt của anh để nói cái to tát của xã hội, cái tốt đẹp của chế độ, để tránh cái khô khan, nhạt nhẽo, anh phải có cá tính, anh phải trau dồi cái độc đáo mà công chúng rất đòi hỏi. Nhưng đồng thời anh phải đấu tranh để cái việc sự sáng tạo ấy không trở thành anh hùng chủ nghĩa. ***(Xuân Diệu)***